NORAKSTS
Lieta Nr.A42519008
Nr.A2252-09/4

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2009.gada 29.aprīlī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese D.Ābele,

ar tulku *K.N.*,

piedaloties pieteicējai *J.K.* un atbildētāju Latvijas Republiku pārstāvošās iestādes – Valsts zemes dienesta Lielrīgas reģionālās nodaļas – pilnvarotajam pārstāvim Ilgvaram Rugājam,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *J.K.* pieteikuma par Valsts zemes dienesta Lielrīgas reģionālās nodaļas 2007.gada 27.decembra lēmuma Nr.10-3.13/148 atcelšanu un pienākuma uzlikšanu Valsts zemes dienesta Lielrīgas reģionālajai nodaļai izdot labvēlīgu administratīvo aktu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Valsts zemes dienesta (turpmāk – VZD) Lielrīgas reģionālā nodaļas (turpmāk – LRN) 2007.gada 27.decembra lēmumu Nr.10-3.13/148 (turpmāk – Lēmums) nolemts iekļaut Lauku zemes izpirkšanas reģistrā Rīgas rajona, Olaines pagasta d/s „*/Nosaukums/*" Nr.115 zemes vienību ar */kadastra numurs/* 0,0451 ha kopplatībā ar nosacījumu, ka līdz lēmuma pieņemšanai par zemes piešķiršanu īpašumā par samaksu, bet ne vēlāk kā līdz 2009.gada 31.augustam *J.K.* (*Y.K.*) iesniegs VZD LRN dokumentus, kas apliecina tiesības izpirkt zemi - Latvijas Republikas pilsonību apliecinošu dokumentu (pases kopiju), jo zemi var iegūt īpašumā likuma „Par zemes privatizāciju lauku apvidos" 28.pantā minētās personas.

Lēmumā konstatēts, ka saskaņā ar Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas 2007.gada 20.decembra tiešslēguma Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas datiem zemes vienība ar */kadastra numurs/* nav ierakstīta zemesgrāmatā uz Olaines pagasta padomes vārda. Zemes vienība ar */kadastra numurs/* ir reģistrēta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā.

Tāpat Lēmumā konstatēts, ka *J.K.* ir Krievijas Federācijas pilsone.

[2] 2008.gada 28.janvārī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *J.K.* (turpmāk – pieteicēja) pieteikums par Lēmumu atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Pieteikumā norādīti šādi apsvērumi:

[2.1] Pieteicēja norāda, ka nepiekrīt Lēmumam, jo uzskata, ka viņa atbilst visām likuma normām.

[2.2] Minētais zemes gabals atrodas pieteicējas lietošanā no 1990.gada, uz šī zemes gabala atrodas pieteicējas apbūve – mājsaimniecības ēka. Zemesgabals nav reģistrēts Zemesgrāmatā.

[2.3] Iesniegums VZD iesniegts 2007.gada 22.novembrī un līgums par pastāvīgās lietošanas tiesībām noslēgts 2007.gada 21.novembrī. Visi dokumenti iesniegti savlaicīgi.

[2.4] Pieteicēja uzskata, ka VZD nepamatoti uzskata, ka, lai zemi izpirktu, jābūt Latvijas Republikas pilsonei, jo likums to neprasa.

[3] Atbildētāju pārstāvošā iestāde – Valsts zemes dienests Lielrīgas reģionālā nodaļa - rakstveida paskaidrojumā tiesai prasību neatzīst, pieteicējas iesniegto pieteikumu uzskata par nepamatotu un noraidāmu, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem, papildus norādot, ka pieteicēja nav minējusi nekādus normatīvo aktu pārkāpumus, ko būtu pieļāvis atbildētājs un nav iesniegusi nekādus šo apstākli apliecinošus dokumentus vai citus pierādījumus.

[4] Tiesas sēdē pieteicēja uzturēja pieteikumā ietverto prasījumu, pamatojoties uz pieteikumā tiesai norādītajiem apstākļiem, papildus norādot, ka uzceltā būve ir vasaras mājiņa.

[5] Tiesas sēdē atbildētāju pārstāvošās iestādes pārstāvis pieteikumu neatzina un lūdza noraidīt, pamatojoties uz Lēmumā un paskaidrojumā tiesai norādītajiem apstākļiem, papildus norādot, ka vienīgais pamats atteikumam izdot pieteicējai labvēlīgu administratīvu aktu ir tas, ka pieteicēja nav Latvijas Republikas pilsone.

Motīvu daļa

[6] Lai uzdotu iestādei izdot labvēlīgu administratīvo aktu, tiesai ir jāpārbauda, vai tiesību normas piešķir personai tiesības no attiecīgā publisko tiesību subjekta prasīt to labumu, kuru persona ietvērusi savā prasījumā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja piemērojamā tiesību norma nosaka noteiktus tiesiskus un faktiskus apstākļus attiecīgā labuma saņemšanai, tiesai jāpārbauda, vai konkrētajā gadījumā attiecīgie apstākļi ir iestājušies *(sk. Senāta 2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-118/2007 10.punktu)*, proti, jāpārbauda, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumi. Pamats izdot personai labvēlīgu administratīvo aktu ir tad, ja pastāv visi tā izdošanas priekšnoteikumi *(sk. Senāta 2007.gada 14.marta sprieduma lietā Nr.SKA-84/2007 9.1.punktu)*. Turklāt, izvērtējot prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesa nav saistīta ar administratīvā akta pamatojumā norādītajiem argumentiem. Proti, lemjot par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai neatkarīgi no iestādes lēmumā (atteikumā) ietvertā pamatojuma ir objektīvi jāizvērtē, vai pieteicējam ir tiesības uz labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja tiesa norāda uz kādu obligātu apstākli, kuram būtu jābūt, bet kurš konkrētajā gadījumā nav iestājies, tiesa var noraidīt prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, arī neanalizējot, vai ir iestājušies pārējie tiesību normā minētie apstākļi. *(sal. Senāta 2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-118/2007 10.punktu)*.

Ievērojot iepriekš minēto, tiesai konkrētajā gadījumā ir jāpārbauda, vai pastāv priekšnoteikumi pieteicējai labvēlīga administratīva akta izdošanai par zemes piešķiršanu īpašumā par samaksu.

Tiesa, noklausoties procesa dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējot lietas materiālus, atzīst, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[7] Tiesa konstatē šādus faktiskos apstākļus:

[7.1] Saskaņā ar Iedzīvotāju reģistra datu bāzi pieteicēja *J.K.* ir Krievijas Federācijas pilsone.

[7.2] Ar Olaines pagasta Zemes komisijas 1997.gada 17.septembra lēmumu Nr.160 *J.K.* nodota pastāvīgā lietošanā ar lietošanas tiesību pāreju citām personām zeme 0,06ha kopplatībā individuālā augļu dārza d/s "*/Nosaukums/*" Nr.115 (turpmāk – Objekts) uzturēšanai (lietas lapa 8).

[7.3] Ar Rīgas rajona Olaines pagasta padomes 2007.gada 21.novembra lēmumu Nr.20 nolemts, ka ar 2006.gada 1.septembri zemes (d/s „*/Nosaukums/*" Nr.115, Rīgas rajons, Olaines pagasts) pastāvīgajam lietotājam *J.K.* izbeigušās zemes pastāvīgās lietošanas tiesības (lietas lapa 6).

[7.4] 2007.gada 21.novembrī starp pieteicēju un Olaines pagasta pašvaldību noslēgts Lauku apvidus zemes nomas līgums Nr.78 (lietas lapa 9-10), saskaņā ar kuru Olaine pagasta padome iznomā pieteicējai zemes vienību d/s „*/Nosaukums/*" Nr.115 Olaines pagastā ar kopplatību 0,0452 ha ar */kadastra numurs/* (turpmāk – Objekts).

[7.5] 2007.gada 22.novembrī pieteicēja VZD LRN iesniedz Zemes izpirkšanas (pirkšanas) pieprasījumu attiecībā uz Objektu (lietas lapa 34-37).

[7.6] Saskaņā ar Lēmumā norādīto informāciju Objekts nav ierakstīts zemesgrāmatā uz pašvaldības vārda.

[7.7] 2007.gada 27.decembrī tiek pieņemts Lēmums (lietas lapa 7).

[8] Lietā nav strīda par faktiskajiem apstākļiem [7].

Lietā ir strīds par to, vai pieteicējai ir tiesības iegūt zemi īpašumā privatizācijas kārtībā (t.i., zemes piešķiršana īpašumā par samaksu) saskaņā ar Privatizācijas pabeigšanas likuma un likuma "Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" normām.

[9] Valsts un pašvaldības īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likuma (turpmāk – Privatizācijas pabeigšanas likums) 23.[1]panta pirmā daļa noteic, ka lēmumu par zemes piešķiršanu īpašumā par samaksu Valsts zemes dienesta reģionālā nodaļa pieņem pēc zemesgabala iekļaušanas Lauku zemes izpirkšanas reģistrā un zemes kadastrālās uzmērīšanas, pamatojoties uz personas iesniegumu, kas iesniegts līdz šā likuma 23.panta vienpadsmitajā daļā noteiktajam termiņam. Šā likuma 23.panta otrās daļas 1.punktā minētā persona iesniegumam pievieno pašvaldības izziņu, ka personai nav nomas maksas un nekustamā īpašuma nodokļa parāda par izpērkamo (pērkamo) zemesgabalu.

Šī likuma 23.panta pirmā daļa noteic, ka lauku apvidus zemes pastāvīgie lietotāji līdz pabeigšanas datumam iesniedz Valsts zemes dienesta reģionālajai nodaļai zemes izpirkšanas (pirkšanas) pieprasījumus, bet otrā daļa noteic, ka līdz 2007.gada 30.novembrim zemes izpirkšanas (pirkšanas) pieprasījumu Valsts zemes dienesta reģionālajai nodaļai iesniedz persona: 1) kurai zeme bija piešķirta pastāvīgā lietošanā, bet zemes pastāvīgās lietošanas tiesības izbeidzās 2006.gada 1.septembrī saskaņā ar šā likuma 25.panta pirmās daļas 1.punktu, tā atrodas šīs personas faktiskajā lietošanā, nav ierakstīta zemesgrāmatā uz pašvaldības vārda un līdz zemes izpirkšanas (pirkšanas) pieprasījuma iesniegšanai ir noslēgts zemes nomas līgums ar pašvaldību; 2) attiecībā uz kuru lēmums par zemes piešķiršanu pastāvīgā lietošanā pieņemts likuma "Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" 2.panta otrajā daļā minētajā gadījumā laikposmā pēc 2006.gada 1.jūnija līdz 2007.gada 1.septembrim un šīs personas zemes pastāvīgās lietošanas tiesības nav izbeigušās šīs daļas 1.punktā minētajā gadījumā; 3) kurai pastāvīgā lietošanā piešķirtās zemes platība ir lielāka par to zemes platību, uz kuru atjaunojamas īpašuma tiesības, un tā pārsniedz pieļaujamās nesaistes robežas.

Kā izriet no lietas materiāliem, pieteicēja atbilst Privatizācijas pabeigšanas likuma 23.panta otrās daļas 1.punktā minētajiem kritērijiem, jo ar Olaines pagasta padomes 2007.gada 21.novembra lēmumu tika atzīts, ka pieteicējai beigušās Objekta pastāvīgās lietošanas tiesības, un pieteicēja līdz 2007.gada 30.novembrim iesniedza VZD LRN zemes izpirkšanas (pirkšanas) pieprasījumu.

Savukārt Privatizācijas pabeigšanas likuma 23.panta panta trešā daļa noteic, ka Valsts zemes dienesta reģionālā nodaļa iekļauj zemes izpirkšanas (pirkšanas) pieprasījumā norādīto zemesgabalu Lauku zemes izpirkšanas reģistrā, ja zemes pastāvīgajam lietotājam vai šā panta otrās daļas 1.punktā minētajām personām (turpmāk šajā nodaļā — persona) ir tiesības izpirkt (pirkt) zemi. Ja zemes izpirkšanas (pirkšanas) pieprasījuma izskatīšanas brīdī personai nav tiesību izpirkt (pirkt) zemi, bet tiesības var rasties laikā līdz lēmuma pieņemšanai par zemes piešķiršanu īpašumā par samaksu (23.[1]pants), zemesgabalu iekļauj Lauku zemes izpirkšanas reģistrā ar nosacījumu, ka līdz lēmuma pieņemšanai par zemes piešķiršanu īpašumā par samaksu, bet ne vēlāk kā līdz 2009.gada 31.augustam persona iesniegs Valsts zemes dienesta reģionālajai nodaļai dokumentus, kas apliecina tiesības izpirkt (pirkt) zemi.

Savukārt personu loku, kam ir tiesības iegūt īpašuma zemi, noteic likuma „Par zemes privatizāciju lauku apvidos" normas. Proti, saskaņā ar šī likuma 28.panta pirmās daļas 1.punktu zemi var iegūt īpašumā saskaņā ar Civillikumu un citiem likumiem Latvijas Republikas pilsoņi. Šī panta otrajā un trešajā daļā ir atrunātas Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņu un Eiropas Savienības dalībvalstīs reģistrētu juridisku personu tiesības pārejas periodā un ar 2011.gada 1.maiju zemi iegūt īpašumā ar tādiem pašiem noteikumiem kā šā panta pirmajā daļā minētajiem subjektiem. Tā kā pieteicēja nav Eiropas Savienības dalībvalsts pilsone, uz pieteicēju nav attiecināmas arī šī likuma 29. un 30.panta normas, kas regulē ierobežojumus Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem iegūt zemi īpašumā.

[10] Ņemot vērā iepriekš minēto tiesisko regulējumu, tas apstāklis, ka pieteicēja nav Latvijas Republikas pilsone, ir atzīstams par likumisku šķērsli iegūt zemi īpašumā privatizācijas kārtībā (zemes piešķiršana īpašumā par samaksu) saskaņā ar Privatizācijas pabeigšanas likuma un likuma "Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos" normām.

Savukārt saskaņā ar Privatizācijas pabeigšanas likuma 23.panta trešās daļas 2.teikumu pieteicējai vēl līdz 2009.gada 31.augustam ir tiesības iesniegt VZD reģionālajai nodaļai dokumentus, kas apliecina tiesības izpirkt (pirkt) zemi. Konkrētā gadījumā pieteicējai būtu jāiesniedz dokuments par pieteicējas piederību Latvijas pilsoņu kopumam, proti, dokuments par pilsonības iegūšanu.

[11] Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka pieteicējas prasījums par viņai labvēlīga administratīvā akta izdošanu par zemes (Objekta) piešķiršanu īpašumā par samaksu nav pamatots un ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251. un 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt *J.K.* pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Valsts zemes dienesta Lielrīgas reģionālajai nodaļai izdot pieteicējai labvēlīgu administratīvu aktu par zemes piešķiršanu īpašumā par samaksu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese (paraksts) D.Ābele

NORAKSTS PAREIZS
Tiesnese _____ D.Ābele
Administratīvā rajona tiesa
Rīgā, 2009.gada 29.aprīlī.